

Օծուն համայնք

Իրավական և մասնագիտական հսկողության հարցաշար Տեղական ինքնակառավարման մարմինների պարտադիր լիազորությունների նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետության մարզպետների կողմից իրականացվող

III. Համայնքի ղեկավարի օրենքով սահմանված այլ գործառույթը՝

1. Համայնքի ղեկավարը մշակում է համայնքի քառամյա զարգացման ծրագիրը, որը ներկայացնում է նորընտիր ավագանու հաստատմանը՝ վերջինիս լիազորությունների ստանձնման օրվանից եռամսյա ժամկետում: Եթե համայնքի նորընտիր ղեկավարի լիազորություններ ստանձնելու ժամկետը համընկնում է նորընտիր ավագանու լիազորություններն ստանձնելու օրվանից եռամսյա ժամկետին, ապա համայնքի նորընտիր ղեկավարը քառամյա ծրագիրը համայնքի ավագանու հաստատման է ներկայացնում կամ ավագանու լիազորություններն ստանձնելու օրվանից եռամսյա ժամկետում կամ իր լիազորություններն ստանձնելու օրվանից հետո՝ երկամսյա ժամկետում:

Համայնքի քառամյա զարգացման ծրագրում պարտադիր կարգով ներառվում են համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ:

2. Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի և (կամ) տարեկան բյուջեի կառավարման (կազմման, հանրային քննարկման, իրականացման (կատարման) և վերահսկման) գործընթացներում համայնքի բնակիչների մասնակցությունն ապահովելու համար համայնքի ղեկավարի առաջարկությամբ և համայնքի ավագանու որոշմամբ ձևավորվում է համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմին՝ աշխատակազմի և համայնքային կազմակերպությունների համապատասխան մասնագետների ընդգրկմամբ, ինչպես նաև համայնքի ավագանու մեկից մինչև երեք անդամների, բնակիչների, փորձագետների և այլ շահագրգիռ անձանց ներգրավմամբ (վերջիններիս համաձայնությամբ):
3. Համայնքի ղեկավարը մինչև համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի և (կամ) տարեկան բյուջեի նախագծերը համայնքի ավագանու հաստատմանը ներկայացնելը կազմակերպում և անցկացնում է հանրային բաց լսումներ և (կամ) քննարկումներ «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 27.1-ին հոդվածով սահմանված ժամկետում: Հանրային բաց լսումներում կամ քննարկումներում ստացված և ընդունված դիտողությունների և առաջարկությունների վերաբերյալ համայնքի ղեկավարը տրամադրում է տեղեկատվություն համայնքի ավագանուն:
4. Համայնքի ղեկավարը կազմում և համայնքի ավագանու հաստատման է ներկայացնում համայնքի բյուջեի նախագիծը, դրանում առաջարկվող փոփոխություններն ու ապահովում է բյուջեի կատարումը, որի վերաբերյալ եռամսյա հաղորդումներ և տարեկան հաշվետվություն է ներկայացնում համայնքի ավագանուն:
5. Համայնքի ղեկավարը համայնքի բյուջեի նախագիծը համայնքի ավագանու քննարկման է ներկայացնում կառավարության կողմից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով համայնքներին տրամադրվող դոտացիաների նախնական թվերի հրապարակումից հետո՝ երկամսյա ժամկետում: Բյուջեի նախագիծն ավագանու անդամներին է ուղարկվում քննարկումից առնվազն մեկ շաբաթ առաջ: Եթե պետական բյուջեն ընդունելիս ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով համայնքներին տրամադրվող դոտացիաների նախնական թվերը փոփոխվում են, ապա համայնքի ղեկավարը երկշաբաթյա ժամկետում ավագանու հաստատման է ներկայացնում բյուջեի համապատասխան փոփոխությունները:
6. Համայնքի բնակչության կենսաապահովման խնդիրները լուծելու նպատակով մատուցվող ծառայությունների՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման, ոռոգման, ջեռուցման, աղբահանության և սանիտարական մաքրման կազմակերպման, բազմաբնակարան շենքերի սպասարկման և այլ ծառայությունների իրականացման համար համայնքն օրենքով սահմանված կարգով սահմանում է վճարներ:

Վճարների չափը համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ հաստատվում է համայնքի ավագանու որոշմամբ: Եթե այդ ծառայություններն իրականացնում են համայնքի բյուջետային հիմնարկները, ապա գանձված գումարն ուղղվում է համայնքի բյուջե:

7. Համայնքի ղեկավարը բյուջեի հիման վրա ճշտում է աշխատակազմի, դրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների և բյուջետային հիմնարկների խնդիրները, հաստատում է դրանց դրամարկղային գործառնությունների եռամսյակային կամ ամսական պլանները:

8. Համայնքի ղեկավարը, օրենքով սահմանված կարգով, ապահովում է բյուջեի կատարումը, պարտադիր կարգով ստորագրում է բոլոր ֆինանսական փաստաթղթերը և անձնական պատասխանատվություն է կրում ֆինանսական գործառնությունները ճշգրիտ ու օրենքին համապատասխան կատարելու համար:
9. Համայնքի ղեկավարը համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնում է մինչև հաշվետու բյուջետային տարվան հաջորդող տարվա մարտի 1-ը:
10. Համայնքի ղեկավարը ֆինանսների բնագավառում իրականացնում է հետևյալ պարտադիր լիազորությունները.
 - 1) տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների՝ օրենքով սահմանված տեսակներն ու դրույքաչափերը սահմանելու վերաբերյալ որոշման նախագծերը ներկայացնում է ավագանու հաստատմանը.
 - 2) օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպում է տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների, համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող համայնքային և պետական սեփականություն համարվող հողերի, համայնքի սեփականություն համարվող գույքի վարձավճարների գանձումն ու վերահսկումը.
 - 3) տեղական հարկերը, տուրքերը և վճարները չվճարող անձանց նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով կիրառում է համապատասխան միջոցներ.
 - 4) համայնքի կողմից իրականացվող ծառայությունների դիմաց կատարվող վճարների դրույքաչափերի վերաբերյալ որոշման նախագիծը ներկայացնում է ավագանու հաստատմանը.
 - 5) տնօրինում է համայնքի բյուջեի միջոցները, ապահովում է դրանց նպատակային օգտագործումը:
11. Համայնքի բյուջեի եկամտային մասի կազմման գործընթացում՝ տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների ընդունման ժամանակ ապառքներից (հողի հարկի և գույքահարկի մասով) գումարների ներառում՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից տրված մեթոդական ցուցումների համաձայն:
12. Համայնքի բյուջեի կազմման գործընթացում՝ տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների իրատեսական բաշխումն ըստ տարվա ամիսների:
13. Բյուջեի ծախսային մասի կազմման գործընթացում՝ աշխատավարձի ֆոնդի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների ընդունման ժամանակ ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության կողմից ներկայացրած առաջարկությունների հաշվի առնում:
14. Համայնքներին <<Ֆինանսական համահարթեցման մասին>> ՀՀ օրենքի համաձայն՝ դոտացիաների տրամադրման համար ներկայացվող ելակետային տվյալների համապատասխանության ապահովում համայնքների տարեկան հաշվարկային ցուցանիշներին (բազային թվերին):
15. Համայնքի բյուջեի եկամտային մասի կատարման գործընթացում եկամուտների հավաքագրման ցածր ցուցանիշների ապահովման դեպքում՝ պատճառների բացահայտում և համապատասխան միջոցների ձեռնարկում:
16. <<Գնումների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի <<Գնումների գործընթացի կազմակերպման>> մասին թիվ 168 որոշման պահանջների պահպանում:
17. Գործառույթի իրականացման օրենսդրական հիմքը՝ <<Տեղական ինքնակառավարման մասին>> ՀՀ օրենք:

Դրույթների անվանումը	Պահպանված է	Թերի է պահպանված	Պահպանված չէ	Հայտնաբերված խախտումները	Առաջարկություններ հսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումների վերացման վերաբերյալ	Հայտնաբերված խախտումները վերացնելու նպատակով սահմանված ժամկետները
1. Օրենքով սահմանված կարգով համայնքի զարգացման ծրագիրը համայնքի ավագանուն ներկայացված լինելու առկայություն:	V					

2. Համայնքի ավագանու որոշմամբ հաստատված համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի և (կամ) տարեկան բյուջեի կառավարման (կազմման, հանրային քննարկման, իրականացման (կատարման) և վերահսկման) գործընթացներում համայնքի բնակիչների մասնակցությունն ապահովելու համար աշխատակազմի և համայնքային կազմակերպությունների համապատասխան մասնագետների ընդգրկմամբ, ինչպես նաև համայնքի ավագանու մեկից մինչև երեք անդամների, բնակիչների, փորձագետների և այլ շահագրգիռ անձանց ներգրավմամբ (վերջիններիս համաձայնությամբ) ստեղծված համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմնի առկայություն:	✓					
3. Օրենքով սահմանված կարգով՝ համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի և (կամ) տարեկան բյուջեի նախագծերի վերաբերյալ հանրային բաց լսումներ և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման վերաբերյալ աշխատանքների առկայություն:		✓		Հանրային բաց լսումները և քննարկումները իրականացվել են թերություններով, կամ թերի է պահպանվել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 84–ի 2-րդ կետի պահանջը, համաձայն որի համայնքի ղեկավարը մինչև համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի կամ տարեկան բյուջեի նախագծերը համայնքի ավագանու հաստատմանը ներկայացնելը կազմակերպում և անցկացնում է հանրային բաց լսումներ կամ քննարկումներ, ստացված և ընդունված առարկությունների և առաջարկությունների վերաբերյալ	Պահպանել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 84–ի 2-րդ կետի պահանջը, սահմանված կարգով կազմակերպել համայնքի բյուջեի նախագծի հանրային բաց լսումներ և կազմել համապատասխան արձանագրություններ:	Հետագայում բացառել

				համայնքի ղեկավարը տրամադրում է տեղեկատվություն համայնքի ավագանուն:		
4. Օրենքով սահմանված կարգով համայնքի բյուջեի նախագծի կազմման, համայնքի ավագանու հաստատման, բյուջեի կատարման, դրանում առաջարկվող փոփոխությունների ինչպես նաև համայնքի ավագանուն եռամսյա հաղորդումներ և տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման ուղղությամբ կատարված աշխատանքների առկայություն:	✓					
5. ՀՀ կառավարության կողմից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով համայնքներին տրամադրվող դոտացիաների նախնական թվերի հրապարակումից հետո՝ երկամսյա ժամկետում համայնքի բյուջեի նախագիծը առնվազն մեկ շաբաթ առաջ համայնքի ավագանու քննարկմանը ներկայացնելու վերաբերյալ կատարված աշխատանքների առկայություն:	✓					
6. Համայնքի բնակչության կենսաապահովման խնդիրները լուծելու նպատակով մատուցվող ծառայությունների՝ ջրամատակարարման, ոռոգման, ջեռուցման, աղբահանության և սանիտարական մաքրման կազմակերպման, բազմաբնակարան շենքերի	✓					

սպասարկման և այլ ծառայությունների իրականացման համար օրենքով սահմանված կարգով վճարների սահմանման ուղղությամբ կատարված աշխատանքների առկայություն:						
7. ՀՀ պետական բյուջեի հիման վրա ճշտված դրամարկղային գործառնությունների եռամսյակային կամ ամսական պլանների հաստատված լինելու առկայություն:	V					
8. Օրենքով սահմանված կարգով համայնքի ֆինանսական փաստաթղթերի համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրության պահանջներին:		V		Առանձին դեպքերում թերի է պահպանվել ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ. թիվ 2335-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 9-րդ և 22-րդ կետերի պահանջները, համաձայն որոնց գործուղվող աշխատողին գործուղման ծախսերի հատուցումը տրվում է գործուղում մեկնելուց առնվազն մեկ օր առաջ և համայնքային բյուջեների միջոցներից ֆինանսավորման դեպքում ճանապարհաձախսի առավելագույն չափ է համարվում միկրոավտոբուսային համապատասխան երթուղու սակագինը: Հաշվապահական հաշվառումը չի վարվում համակարգչային ավտոմատացված ծրագրերով, կամ չի պահպանվել «Հանրային հատվածի կազմակերպությունների հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի պահանջը համաձայն որի՝ 2018 թվականից կազմակերպությունները պարտավոր են հաշվապահական հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման ոլորտը կարգավորող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան	Գործուղումների տրամադրման ժամանակ պահպանել ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ. թիվ 2335-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 9-րդ կետի պահանջը Ձեռք բերել ավտոմատացված համակարգչային ծրագիր և հաշվապահական հաշվառումը վարել նշված համակարգի միջոցով:	Հետագայում բացառել Երկամսյա ժամկետում

				հաշվապահական հաշվառում վարելու հնարավորություն համակարգչային ծրագրերով:		
9. Օրենքով սահմանված ժամկետում համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը համայնքի ավագանու հաստատմանը ներկայացված լինելու առկայությունը:	V					
10. Տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների՝ օրենքով սահմանված տեսակներն ու դրույքաչափերը սահմանելու վերաբերյալ որոշման նախագծերը ավագանու հաստատմանը ներկայացնելու առկայություն:	V					
11. Համայնքի ղեկավարի կողմից տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների, համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող համայնքային և պետական սեփականություն համարվող հողերի, համայնքի սեփականություն համարվող գույքի օրենքով սահմանված կարգով վարձավճարների գանձման ու վերահսկման ուղղությամբ կատարված աշխատանքների առկայություն:		V		Հողի հարկի և գույքահարկի գանձման գործընթացի կազմակերպումն իրականացվում է ՀՀ կառավարության 29.05.2003թ.-ի թիվ 750-Ն որոշման հավելված N1-ով հաստատված կարգի 9-րդ կետի բ/ և գ/ ենթակետերի որոշ պահանջներին ոչ համապատասխան:	Հողի հարկի և գույքահարկի գումարների գանձման գործընթացի կազմակերպումն իրականացնել ՀՀ կառավարության 29.05.2003թ.-ի թիվ 750-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի պահանջներին համապատասխան:	Հետագայում բացառել
12. Տեղական հարկերը, տուրքերը և վճարները չվճարող անձանց նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով համապատասխան միջոցների կիրառման առկայություն:		V		Ձեռնարկվում են որոշ միջոցներ սեփական եկամուտների հավաքագրման ուղղությամբ, սակայն դեռևս կան հարկատուներ, որոնք խուսափում են վճարումները սահմանված կարգով և ժամկետներում իրականացնելուց, կամ թերի է պահպանվել «Տեղական	Գանձումները ապահովելու համար տեղական հարկերը, տուրքերը և վճարները չվճարող անձանց նկատմամբ գործող իրավական ակտերով	Մեկամսյա ժամկետում

				ինքնակառավարման մասին» օրենքի հոդված 38-ի 1-ին կետի 4-րդ ենթակետերի պահանջը, համաձայն որի համայնքի ղեկավարը տեղական հարկերը, տուրքերը և վճարները չվճարող անձանց նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով կիրառում է համապատասխան միջոցներ:	սահմանված կարգով կիրառել համապատասխան միջոցներ:	
13. Համայնքի կողմից իրականացվող ծառայությունների դիմաց կատարվող վճարների դրույքաչափերի վերաբերյալ օրենքով սահմանված կարգով ավագանու հաստատմանը ներկայացված որոշման առկայություն:	V					
14. Համայնքի բյուջեի միջոցների տնօրինման և նպատակային օգտագործման համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրությանը:	V					
15. Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության կողմից տրված մեթոդական ցուցումների համաձայն համայնքի բյուջեի եկամտային մասի կազմման գործընթացում՝ տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների ընդունման ժամանակ ապառքներից (հողի հարկի և գույքահարկի մասով) գումարների ներառում:	V					
16. Համայնքի բյուջեի կազմման գործընթացում տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների իրատեսական բաշխման առկայություն՝ ըստ ամիսների:	V					

17. Բյուջեի ծախսային մասի կազմման գործընթացում՝ աշխատավարձի ֆոնդի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների ընդունման ժամանակ ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության կողմից ներկայացրած առաջարկությունների ընդունում:	✓					
18. «Ֆինանսական համահարթեցման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ դոտացիաների տրամադրման համար ներկայացվող ելակետային տվյալների համապատասխանության ապահովում համայնքների տարեկան հաշվարկային ցուցանիշներին (բազային թվերին) համապատասխան:	✓					
19. Համայնքի բյուջեի եկամտային մասի կատարման գործընթացում եկամուտների հավաքագրման ցածր ցուցանիշների ապահովման դեպքում՝ պատճառների բացահայտում և ձեռնարկված միջոցների իրականացում:		✓		Ձեռնարկված միջոցները դեռևս չեն ապահովում եկամուտների հավաքագրման բարձր ցուցանիշներ, կամ թերի է պահպանվել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 38-ի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի պահանջը, համաձայն որի համայնքի ղեկավարը օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպում է տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների, համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող համայնքային և պետական սեփականություն հանդիսացող հողերի, համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձավճարների գանձումն ու վերահսկումը.	Սեփական եկամուտների հավաքագրման բարձր ցուցանիշներ ապահովելու համար տանել բացատրական աշխատանքներ, բացահայտել առկա խնդիրները, հարկերը, տուրքերը և վճարները չվճարող անձանց նկատմամբ գործող իրավական ակտերով սահմանված կարգով կիրառել համապատասխան միջոցներ:	Մեկամսյա ժամկետում
20. «Գնումների մասին»						

Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի թիվ 168-Ն որոշման պահանջների պահպանում:	V					
---	---	--	--	--	--	--